

Pitch 2 juni 2021 Rhenen

Het gebied wat de gemeente Rhenen voor ogen heeft voor het situeren van een mega zonneveld is een archeologisch monument, is een natuurgebied.

Maar, 21 hectare (42 voetbalvelden!) zonnetafels van 2,50 m hoogte zet je niet op een archeologisch monument, gelegen in een natuurgebied.

Je zet immers ook geen zonnepark neer in de tuin van Soestdijk of een windmolen op de monumentale Domtoren of Cuneratoren.

En je gelooft het natuurlijk helemaal niet als iemand beweert, dat dat misschien best wel mooi zou staan, dat de beleving van Soestdijk de Cuneratoren erop vooruit zal gaan..

Ook al ligt het gebied wat afgelegen achter industrieterrein Remmerden, dan is dat natuurlijk geen excuus om het dan maar te misbruiken voor industriële energieopwekking.

Dat zou een planologische miskleun zijn, een onrechtmatige daad jegens de geschiedenis, een schoolvoorbeeld voor de komende generatie van falend rentmeesterschap

Industrieterrein Remmerden is overigens zelf ook een planologische miskleun uit de zestiger jaren, maar toen dacht men nog niet serieus na over natuurwaarden, biodiversiteit, ecologische hoofstructuren en nationale natuurnetwerken. Dit terzijde. Een monument is een monument en dient als zodanig ook gerespecteerd en behandeld te worden.

Daarmoet je zuinig op zijn in een steeds drukker en voller Nederland

In de aanbieding van Solarfields wordt echter beweerd, dat ""de paneelopstelling de landschappelijke hoogtelijnen kan accentueren. Door te spelen met dit lijnenspel...speelt het zonneveld een grote rol voor de beleving van dit heuvelachtig gebied""

Petje af voor de bedenker van dit proza, maar als je als fieser op de landelijk fietsroute F4 tussen de 2.5 meter hoge zonnetafels doorfietst zal de beleving zijn van foei, wat zonde van dit prachtige gebied!

Behalve, dat het gebied een archeologisch monument is, is het gebied, zoals in het begin reeds is opgemerkt, een natuurgebied. Een gebied dus, wat door de Wet Natuurbescherming beschermd wordt.

In de omgevingsverordening van de provincie Utrecht die op 10 maart dit jaar is vastgesteld en die op 1 april dit jaar in werking is getreden staat ook uitvoerig beschreven wat wel en niet mag in een natuurgebied zoals in dit geval een gebied wat behoort tot het nationaal natuurnetwerk.

Er mag niets op een paar uitzonderingen na. (nee, tenzij)

Het oogmerk van de verordening is het in stand houden en versterken van een robuust netwerk van natuurgebieden en het behouden en versterken van de biodiversiteit en kwaliteit **en oppervlakte** mogen niet achteruit gaan!

Als er dan toch, om redenen van **groot openbaar belang**, ontwikkelingen zijn die kunnen leiden tot vermindering van de kwaliteit, **de oppervlakte en de samenhang van het natuurnetwerk nederland (NNN)** dan moet er worden aangetoond, dat er geen reële alternatieven zijn, die het NNN niet of minder aantasten.

Er mogen dus geen reële alternatieven zijn, wat betekent, dat als er wel reële alternatieven zijn de gewenste ontwikkeling op de betreffende plaats binnen het NNN beslist niet mag!

Aantonen dat er geen reële alternatieven zijn, dient te geschieden middels een breed onderzoek.

Citaat uit omgevingsverordening van de provincie:

"Het alternatievenonderzoek is een breed onderzoek waar zowel alternatieve oplossingen voor de gewenste ontwikkelingen als onderzoek naar alternatieve locaties onder vallen ()

Door middel van een locatieonderzoek moet aangetoond worden op welke manier het onderzoek is gedaan, hoe groot de ontwikkeling is, welke andere locaties zijn onderzocht, waarom deze geen reëel alternatief vormen enz."

Ik merk op dat bij de aanvraag door Solarfields geen dergelijk onderzoek is bijgevoegd.

Artikel 6.3 uit de omgevingsverordening ""Instructieregel geen aantasting NNN"" wordt dus niet gehonoreerd. Vergeten? Kan er niet worden aangetoond dat er geen reële alternatieven zijn?

Over het groot algemeen belang wil ik slechts opmerken, dat in het onderhavige geval er ook persoonlijke belangen meespelen.

Feit is dat met het realiseren van plan Remmerden er 21 ha natuurgebied aan het NNN wordt onttrokken. Er komt immers een groot hek omheen. Kleine dieren en diertjes kunnen het hek wel passeren, maar de grotere, **waarvoor het netwerk ook is bedoeld**, dus niet. Ik hoef u niet uit te leggen wat zo'n hek voor gevolgen kan hebben voor hertjes, reetjes, zwijntjes die worden achternagezeten door de wolf, die binnen afzienbare termijn ook op de Utrechtse Heuvelrug zijn (gemene) snuit wel zal laten zien

Meer formeel: De wens tot kwaliteitsverbetering zoals het uitbreiden van met name de ecologische corridors, de uitbreiding van de kerngebieden zoals beschreven in het programma Hart van de Heuvelrug zal door de plannen van Solarfields en de grondeigenaar behoorlijk worden gefrustreerd.

Een volgende voorwaarde die voortvloeit uit de omgevingsverordening van 1 april is de eis tot compensatie in de buurt van het aangetaste gebied.

Er dient ruimhartig gecompenseert te worden, zowel qua oppervlak als qua natuur, maar kan dat ter plaatse?

Het industriepark Remmerden afbreken en elders opbouwen zal natuurlijk niet lukken maar wat dan wel?

Dit initiatief kan om bovenstaande redenen (met name het ontbreken van een onderzoek naar reële alternatieven) beter worden teruggetrokken/teruggenomen.

Nog een paar additionele argumenten om het initiatief af te blazen:

1. De daken van de industriehallen op Remmerden zijn nog maar zeer ten dele voorzien van zonnepanelen. Daar passen ze veel beter. Die mogelijkheid eerst benutten.
2. Restgronden langs wegen en spoor met voorrang inzetten.
3. De gemeente Rhenen geeft in de tabel in RES 1.0 Regio Foodvalley (pag. 26) aan om 10 ha zonnepanelen op land te willen installeren, maar het plan van Solarfields is 21 ha groot.

Veel te groot dus.

4. Alleen een heel groot zonneveld is gemiddeld over het jaar energieneutraal, maar in de zomer heb je een overschot aan energie, die niet kan worden opgeslagen en in de winter kom je energie tekort.
5. In dezelfde tabel is voor Rhenen sprake van 0 windturbines maar de wethouder wil ze ook niet uitsluiten. Op Remmerden past (met moeite) maar 1 windturbine, maar de provincie Utrecht ziet het plaatsen van een enkele windturbine her en der als ongewenst. Klusteren van windturbines en opwek met zonnepanelen, zoals de provincie Utrecht dat wil, gaat op Remmerden dus niet lukken.
6. In de RES 1.0 wordt de opwek van electriciteit op kleinere daken (minder dan 15kWp) niet meegeteld (z. pag.15) Dat zijn dus daken met maximaal 50 panelen van 300Wp. Daaronder vallen dus alle op woonhuizen aangebrachte installaties! Een woonhuis met 10 tot 15 panelen van 300Wp. kan jaarlijks op 2500kWh tot 3500kWh opbrengst rekenen wat voor een doorsnee gezin het verbruik dekt. Als die kleinere dakinstallaties wel worden meegeteld is er veel minder grootschalige opwek nodig en hoeft er niet zoveel (natuur)gebied te worden geofferd. Voor Rhenen zeker geen gebied ter grootte van 42 voetbalvelden!
7. De gemeente Rhenen wil als enige gemeente in de regio Foodvalley al in 2040 energieneutraal zijn, terwijl de overige gemeenten de landelijke lijn van 2050 volgen. Waarom zo snel en waarom niet wat meer de tijd nemen om goed na te denken?
8. Het traject van de landelijke fietsroute LF4 wordt ter plaatse een stuk minder aantrekkelijk ondanks de belofte van een speels lijnenspel.
9. Medezeggenschap over het project wordt alleen aangeboden aan deelnemers

aan de energietoöperatie. Wie van de aanwonenden het hele project niet ziet zitten en daarom geen deelnemer wil worden, staat buitenspel!

10. Over brandgevaar is al het nodige opgemerkt. Er dient echter ook gerekend te worden met een plaatselijke temperatuurverhoging. De glasplaten wekken bij zonneschijn niet alleen elektriciteit op maar ook warmte. Ruim 40.000 panelen werken als een grote straalkachel. Die hitte gaat afhankelijk van de windrichting naar het bos, het industrieterrein of de omringende woningen. Op een warme zomerdag zit niemand te wachten op wat extra warmte en ook de natuur is er, zeker in tijden van steeds warmere zomers niet mee gediend.
11. In de spannedere reis naar energie-neutraal over 20 tot 30 jaar is het alleen al uit overweging van zorgvuldigheid van belang om de zonneladder op weg naar.. goed te benutten. **Geen tredes overslaan!**

Grootschalige opwek is bij mijn weten de laatste trede op die ladder. Eerst moet er gekeken worden naar...u weet het natuurlijk ook wel.

Wat dan wel?

Als er geen ontkomen is aan het plaatsen van zonnetafels op land dan geeft de RES 1.0 handvatten.

In de RES wordt gepleit voor regionale samenwerking bij de inzet van klimaatneutrale energieopwekking.

De buurgemeenten van Rhenen te weten Wageningen, Veenendaal, Bennekom en Ede hebben allen dezelfde opdracht.

Alle genoemde gemeente grenzen enerzijds aan natuurgebieden als de Utrechtse Heuvelrug of de Veluwe, anderzijds aan de Utrechtse vallei.

Heuvelrug en Veluwe zijn zwaar beschermde natuurgebieden, de Utrechtse vallei daartussenin is landbouwgrond.

Wageningen kijkt naar het gebied Nude (= Utrechtse vallei) Ede kijkt voor windenergie naar het tracé langs o.a. de A12 (= Utrechtse vallei) Veenendaal zit krap in de jas vwb. Geschikte grond heeft Veenendaal niet en het moet dus aankloppen bij Amerongen (Overberg) of Rhenen (Nijverkamp= Utrechtse vallei)

Rhenen heeft haar gedeelte van de Utrechtse vallei bij gemeenteraadsbesluit geblokkeerd.

RES 1.0 staat voor Regionale energie strategie en niet voor Rhenense energie strategie.

Samenwerken is de opdracht. Niet alleen kijken naar eigenbelang.

Belangen van buurgemeenten moeten ook worden meegewogen, moeten ook meetellen.

Hoewel het natuurlijk een verlies is voor de Utrechtse vallei als daar een of meer

grote zonneparken komen, gecombineerd met een paar windturbines voor

stroomopwekking in de maanden oktober tot februari, kan er niet worden volgehouden

dat de Utrechtse vallei en dan met name het Rhenense Binnenveld ongeschikt zou zijn. Op de daken van de grote schuren in het binnenveld liggen nog maar sporadisch zonnepanelen. Kennelijk is in het Binnenveld de animo voor de opwek van zonneënergie niet zo groot.

Wellicht is de animo met ruimhartig subsidiebeleid te verbeteren en/of obstakels ivm verzekebaarheid weg te nemen. Het bouwland wat eventueel zou moeten worden opgeofferd heeft geen grote natuurwaarde, ligt niet binnen het NNN en is geen archeologisch monument. Ook het toerisme is er geen factor van betekenis.

De grote schuren voorzien van zonnedaken zal voor een evenredige afname van benodigde landbouwgrond voor de plaatsing van de zonnetafels zorgen.

Onder windmolens kan uitstekend landbouw worden bedreven en een gewas worden geteeld.

In het binnenveld is voldoende ruimte voor de door de provincie Utrecht gewenste klustering van opwek van zonne en windenergie want de bewoningsdichtheid is gering. Het dichtsbijgelegen aansluitpunt om de opgewekte energie aan het net te leveren ligt in Veenendaal en dat is niet ver uit de buurt.

Wellicht kan Solarfields ter plaatse draagvlak genereren. Voor toename van biodiversiteit en verhoging van de natuurwaarden in het binnenveld is niet zoveel inspanning nodig.

Het gebied is zo plat als een pannenkoek dus met wat opgaande beplanting zijn de zonnetafels gemakkelijk te maskeren. Alleen speels golvende lijnen zullen ontbreken maar wie maalt daarom!